

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.
Előfizetéseket és hirdetési díjak helyben és vidékéről a szerkesztőséghez küldendők bel.
 Helyben előfizethetnek: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben.
 Egyes szám ára 5 kr. o. é.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordatca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
 Nyiltér sora 20 kr.

A „Kolosvári Közlöny” kiadója 1873. január óta térnyitott a katolikus autonómiát illető ügyek tárgyalására, oly kötelezettséggel, hogy azt június végeig állandóan nyitva tartja az erd. katolikus önkormányzati jogainak a régebbi és újabb törvények, a vallási egyenjogúság és a más felekezetek által tettleg élvezett önkormányzat alakjában való kivívására; ezt, miután a rovat miatt a lapot kelle fenntartania, kölcsönös anyagi és erkölcsi kötelezettség fejebe tette és csak is így tehette; de ez a másik fél részéről nem volt jutalom, annál kevésbé kegyelem, hanem az elfogadott előszámítás alapján teendő anyagi költségek egy részének fedezése, illetőleg megtérítése. Tisztelt lapíróinkat tehát szívesen kérjük, halasszák reflexióikat azon időre, midőn a tényállás világosan, igazsághíven elő lesz adva; nem kellend soká várakozniok; akkor azután mondjanak szigorú, de részrehajlatlan, igazságos ítéletet. Még csak néhány szót egyebekről. Igaz, hogy a „Hon” szívesen fogadta erdélyi ügyekről írt, néha külpolitikai is érintő cikkeimet; de ezek mindig ugyanazon elveket vallották, melyek alapján Magyarországot vitalis, és az erdélyi részek speciális érdekeit más fővárosi nagylapokban is védelmeztem azon cikkekért soha díjt nem is kértem, nem is kaptam; az Unio teljes végrehajtása mellett s a magyar államot felforgatással fenyegető nemzetiségi és bécsi machinatiók ellen, ugyanazon fegyverekkel, érvekkel küzdöttem több budapesti lapban. A lap megszüntetéséről én mit sem tudok. Ennyit kívántam egyike lapíróim megjegyzéseire elmondani. Kérem a „M. P.” t. szerkesztőjét szíveskedjék és sorokat saját becses lapjába is felvenni.

Sándor János.

Torda, aug. 10.

Az országos uralkodó járvány Tordamegyét és várost sem kímélte el. Julius hó 8-ka óta dühöng, nagyobb mértékben, majd pihenést tartva, megújuló erővel szedi a társaság minden osztályából áldozatait. Emlékeztünkbe vannak véve azon évek, melyekben 1831-én kezdve uralkodott az erdélyi területen. Ekkora kiterjedésben, s oly pusztítólag, mint a jelen évben, egyszer sem jelent meg. Most is különben a leghosszabb megvetet hosszúra fogta el. Maskor a havasok csak nevével ismerték, most az Arányos mellett fel a fenyvesek közt fekvő Lupsáig hatolt s az ország egyik legszebb s legzöldegebb vidékén a Gorgény vize mellett fekvő falakban különbség nélkül grassál. Tordától kezdve megszokta a mezőségi jarasokat, s a szász-régeni kerületben is a legfélelmesebb alakban lép fel. Nincs neki semmi, de éppen semmi logicája. Az előtűnk fekvő adatok azonban némi tájékozást is nyújtanak. Óvatos, jó életrendet követő, mértékletesen és jól táplálkozó tisztaságot kedvelő egyének ritkábban kapják el, s ha elkapják, könnyebben gyógyulnak belőle. Iszákos, rendellen, tisztátalan, rosszul táplálkozó, egyéneknek, ha megjeljenik, nehezen és ritkán megnélnek. Éretlen gyümölcs, s főleg a sárga barack akár hány egyennél rossz következzel hozta elő. Nők, e vidéken, számosabban esnek áldozatul, mint férfiak. Tulságos aggodalom, rebégés előkészíteni látszik a nyavalyára a szervezetet. Némely esetben az orvosi kar minden mestersége, s a legjobb gyógyszer se képes segíteni. A bihar-megyei ref. pap orvoszere, összetört zöld dión 24—48 óráig élesztett 25—30 fokos szesz, mely most minden háznál van, sokan segített. Szintén hatásos szernek bizonyult az ó borba megfőzött egerfa gyümölcs egy meszely borba egy marék egerfa gyümölcsöt téve, a mely a székélést a Dower pornál biztosabban megszünteti.

Legnagyobb mértékben csakugyan Tordán grassál a járvány. Jul. elejétől a mai napig megbetegült 650, meghalt 230, 8 ezer lelket számláló városkába ez sok, s ki tudja, mennyit fog még pusztítani, miután 10 nap óta egy hajszál se javul a helyzet.

Az élet és egészségügy állapotainak lehangoló ismertetése mellett közérkölciségünkre elszomorító viszfényt vető két botrányos eseményt

is a közönség tudomására kellene hozni. Ezekről más alkalommal.

Aratás, hordás vége felé jár. Minden tekintetben egyik a legbővebb, legdusabb aratásoknak, a melynek csak a most élő emberi nem ért a folyó században. r. l.

A bécsi világkiállítás.

Angolország iparával találkozunk a többi csarnokokban. Az ipar minden neme van itt, még pedig igen gazdagon, fölűntetve. Itt már bajos volna egy-egy remek készítmény kiszakítani, s külön említeni, hanem néhány szót nem mellőzhetek azon teljes ségre nézve, melylyel itt az angol gyarmatok lépnek elének. A jöreménység fokán levő gyarmatállam valóban elismerésre méltó modorban van fölűntetve. Terményei, finom világhírű borai, érczei, gyémántja, bőripara, gyümölcs gazdasága stb., minden talált itt, hű tolmácsra, s az egészet még értékesebbé teszik ama kitűnő térképek, melyek a Capgyarmatokat politikai, statisztikai s földrajzi tekintetben egész részletesen tüntetik föl. Az ausztrálai gyarmatok is sokat küldtek a kiállításra, s Indiáról multkor szóltam elismerőleg. Mind e gyarmatok kiállításai ethnográfiai tekintetben is rendkívül érdekesek.

Következik most Spanyolország és Portugál a közkiállítás. Mind a két ország csak egy keresztesarnokot, a harmazik délet, foglalja el, körülbelül azt mondhatni, hogy a kis Portugál még élénkebb részt vesz a közkiállításban, mint az öt mindennél atolelebb ibér szomszédja, és meglátják, hogy a spanyoloknak nagyon másféle kellett fordítani gondjukat, mint a kiállításra. Különben a spanyol kiállítás érdekes ruházataival, ékszerivel, drágaságaival, érczutatványával, nöeltőzékeivel, stb. sok hálás anyagot nyújt. Kár, hogy a gyarmatok épenesen nincsenek képviselve. A kis Portugál igen szép márvány-utánzatokat, porcellán- s üveggyártmányokat stb. állított ki.

Most jutunk a terjedelmre nézve is impozáns francia kiállításhoz. Az ember, ha e csarnokokon kersztül megy, — melyek különben, mellesleg megjegyezve, talán a legkésőbb nyitlak meg a közszemlének — lehetetlen, hogy el ne ismerje e nagy és jeles, de fájdalom oly kevésbé állhatatos s oly igen heves nemzet roppant fölényét száz meg száz dologban a művelt Európának minden más nemzet fölött. Beszéltem „eingefleischt” északnémetekkel, s ezek, dacára a náluk most uralkodó, némileg majdnem fitymáló szellemnek minden iránt, a mi francia, ezek önkénytelen fölkiállításokkal bizonyították állításomat. Ismét annyit lenne, mint a tengerből vizet meríteni, ha egyes tárgyakat külön akarnék itt kiemelni: a nagyszerű bor kiállítását a gyönyörű faince-munkákat, a gyönyörű ékszerket, a bámulandó szőnyegiparig, a lyoni selymeket, a leleményesül leleményesebb divatcikkéig s játszószerekekig, minden oly eredeti, oly izlésteli, oly kifogastalan itt.

Sami a lezdiéserendőbb, Franciaország saját, más hatalmakéhoz képest nem is igen tekintélyos gyarmatait is lényesen bemutatta a világnak. Algier majdnem egy egész keresztesarnokot tölt be gabonaméivel, déli gyümölcseivel, faragott munkáival stb. Senegal gazdag nyerterményeket küldött, s még a csekély Pondichery és Réunion szigete sem maradt hátra. Páris maga képviseltette magát külön nagy helyen. Látni itt e világváros anyai tökéletes intézményét, bájos séltányait, mintaszerű csatornahálózatát, iskoláit, hidjait stb. óriási mérvű térképeken, fényképeken stb.

Valóban a francia kiállítás olyan, hogy maga érdemelne egy hetet tüzetes megtekintésére, s véleményem szerint ez a hét jobban volna fölhasználva, mintha ostromléptekkel nézi meg valaki az iparparlotát, itt-ott valamely csak alakilag nagy tárgy előtt megállván, s aztán zavart fölvel, minden tartósabb, hasznosabb benyomás nélkül távozik, habár egy hét mulva is. E hibában sinlődik pedig legtöbb ember, ki ez idő szerint feljön Bécsbe. De sokszor nem is lehet rossz néven venni tőlük.

Az ötödik déli keresztesarnok s az e között és a negyedik közt levő udvar Svájcé. E derék európai mintabőrtársaság, melynek gyors haladásán az emberi méltóság, a humanizmus és a rend és szabadság minden barátja örövend, igen tekintélyos állást foglal el az iparparlotában. Kiállításának

nevezetességei közé különösen a nagyszerű óraművészet, a selyem- s posztóipar, az utánozhatlan faragványok s domborművek tartoznak. Grafikai művészek dolgában is sok becses szolgáltatott. Az udvarban külön épület—svájci havasi vendéglő mintájára—egy svájci népiszkolát ábrázol, mely belül mindazzal el van látva, a mi ily népiszkolához tartozik. Mind e helyiségeket csinos verandák kötik össze, s egészben véve a svájci kiállítás nemcsak egy fejlett ország, hanem egy izléssel bíró országnak is teszi benyomását.

Még csak Olaszországot akarom e lovélben fölemlíteni. A olasz királyság majdnem ugyanakkora tért foglal el az iparparlotában, mint hazánk, i. két keresztesarnokot s egy kis dombot a hosszcsarnokból, még pedig ugyanazon rendben. Olaszország kiállításán hiába csak meglátják, hogy ez a képzőművészet és műizlés hazája. Dacára annak, hogy a műcsarnokban majdnem első helyet foglal el terjedelmre nézve, itt is kiállított szoborműveket, melyek csarnokának fő vonzó erejét képezik. Ily mesteri alkotások mellett elfelejti az ember a modern Itália összes iparát, kereskedelmét, fejlődő tanügyét stb. Itt is, mint otthon, azt a meggyőződést kelti a látogatóban, hogy a képzőművészetekben s különösen a szobrászatban fölülmulhatatlan nemzet lakja, s Buonarrotti, Leonardo da Vinci nemzete az iparparlotában sem tagadta meg magát.

Mégis egyet nem lehet elhallgatnom, a pompás velencei üveggyártmányok kiállítását, a korall- és filigrán-munkákat, s Olaszország egyik büszkeségét, a kitűnő hangszereket.

Legújabb táviratok.

Bécs, augusztus 11. Sterns altengernagy parancsoksága alatt több hadihajó kiküldése van tervezve, melyek a spanyol vizeben fognak czirkálni.

Páris, aug. 11. Az „Assemblée Nationale” constatalja, hogy a nemzetgyűlés majoritásának összes töredékei egyetértéssel a két Bourbon-ág közeledése tekintetében. — Valószínűleg Decazes londoni és Harcourt bécsi követekké fognak kinevezettni. Lesfo Szent-Pétervárott marad.

Bécs, aug. 11. A német mezőgazdák congressusa ma nyitattott meg, s az iparegyület, az alsó-ausztriai országos bizottmány és a nemzetközi kiállítás főigazgatója által üdvözöltetett. Braun (Berlínből) köszönetet fejezte ki és az ausztriai oszárzár mondott éjont. Elnökké Braun, alelnökké Kübeck (Bécs) és Dorn (Triest) választattak. A prágai kereskedelmi kamarának azon indítványa, hogy az árak történetére vonatkozó levéltári adatok őriztessenek meg, — eredeti alakjában fogadtattott el. Végül a magán takarékpénztáraknak az egyletek és községek általi gyámoltására, valamint arra vonatkozó indítvány, hogy a takarékpénztári üzletek ne a kormány által engedélyeztessenek, elfogadtattott.

Szt.-Pétervárg, aug. 10. Chiva bevétele után az orosz sivatagok helyőrségének létszáma leszállított; a tschekischlari erődtények leromboltásával az a'rek-vonal állomás be fog szüntettetni. Chivatól Kirdeschig a posta 9 nap alatt látatik el. A mangyschlacki detachement aug. 15-én elhagyja Chivat. A chivai khán fivére a chivai hadsereg 8000 tevéjével Nischin Nowgerodból Kirdeschbe ment a vásárra.

Berlin, aug. 11. A „Kr. Ztg” megezőfolja a lapok azon híret, mintha Manteufel tábornok Belfortban a francia hivatalnokokhoz beszédeket intézett volna.

Konstantinápoly, aug. 11. Az egyiptomi alkirály e hó 10-én este Alexandriába utazott el.

Közlemények a magy. kir. honvédelmi miniszterium működéséről 1867—1872.

A miniszter megbízásából hivatalos adatok alapján írta Asbóth János, magy. kir. honvédelmi miniszteri titkár.

II. A miniszterium működése 1867-ben.
 A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak mindjárt eleintén egyik legfontosabb feladata volt a cs. kir. és a cs. orosz csapatok, valamint a felkelt szer-

bek által az 1848—49-iki években okozott károktól, s az ezen csapatok részére a megyék, kerületek, vidékek, városok és községek által teljesített szolgálványokért a volt időközi kormány által már 1851. és 1852. ünnepélyesen ígért megtérítést foganatosítani; nemkülönben az 1866. évi osztrák porosz háborúból eredő szolgálványokat és károkat megtéríteni.

Hasonlóan sürgős és fontos feladatának ismerte a miniszterium a katonai kezelés alá jutott Ludovika-alapot az országnak visszaszerezni s ennek, valamint a felkelő-alap jövedelmeinek megnyitandó Ludovika-Akadémia javára fordítását eszközölni.

A miniszteriumnak ezekre vonatkozó működése a következő években is belenyulván, az ügyek történetének összszefüggő előadását e műnek egyik következő részében fogja fellelni az olvasó.

A véderendszer gyökere megváltoztatásának közel kilátásba helyezésehez, és a nemzet egyik sarkalatos óhajításához képest, felvetéssel azonnal a magy. kir. honvédség felállításának előkészítése is.

A miniszterelnök és ideiglenes helyettes miniszter által Vetter Antal volt honvéd-altnagy, Gelich Richárd osztálytanácsos, Aschermann Ferencz miniszteri titkár és Schweinitz Gyula gr nyugalmazott vértés százados bizattak meg a létesítendő magyar honvédség alapszabályai tervezetének kidolgozásával.

Egyidejűleg a véderőről s különösen a honvédségnek felállításáról szóló törvényjavaslatok kidolgozásához is hozzá fogott a miniszterium.

Az 1867-ki nevezetesebb intézkedések ezeken és az ez évi üjoncozás keresztülvitelén kívül a következők:

A zürichi müegyetemen nagy számmal tanuló magyar- és erdélyországi származásu hadköteles ifjaknak, tekintettel arra, hogy tanulmányaik félbeszakasztásából teremes kár háromolhatnék, hadkötelezettségük teljesítésére félévi határidőhosszabbítás engedélyeztetett. (Márcz. 25-én, törvények és rend. t. 29. sz.)

Szabályoztatott a katonai gyakorlatok által okozott kártételek megtérítése, (Apr. 16. T. és R. T. 42. sz.) és a katonai fuvaroknál s ennek folytán eldőlött lovak s más igavonó marháért követelt kártérítés ügye. (Jun. 24. T. és R. T. 82. szám.)

Ö Felsőháznak legf. elhatározása folytán a 8 évi rendes hadiszolgálati kötelezettség mellett a hadseregbe sorozott katonák a rendes hadiszolgálati időnek hat évre lett leszállítási kedvezményében szintén részesítettek és elrendeltetett, hogy mindaddig, míg ez iránt alkotmányos uton iránytadó más határozatok nem hoztatnának, a tartaléki kötelezettség négy éven felül meg ne hosszabbíttassék. Ezek iránt a részletes utasítások kiadattak. (Jun. 28. T. és R. T. 83. sz.)

A hadseregben háboru alatt töltött szolgálati időnek nyugdíjazás alkalmával kétszeresen leendő betudása iránt a katonai személyekre nézve fennállott szabály Ö Felsőháznak febr. 27-ki legf. elhatározása folytán a netalan hadjárat alkalmával szolgálatot tett magyarországi polgári állambivalnokokra és szolgákra is kiterjesztetett. (Aug. 24. T. és R. T. 132. sz.)

Azon kételyek elhárítása tekintetéből, melyek a huzamosabb időre szabadságolt és tartalékos katonáknak mind polgári mind bünygyeikben a bírói illetőség iránt felmerűtek, addig is, míg a véderendszer megállapittatik, és e kérdés is törvény által szabályoztatik, oly ideiglenes rendelet bocsáttatott ki, mely a hazai törvényekben foglalt intézkedéseknek szerzett fogantat.

Ezen rendelet szabványai a következők:

1. A polgári bíróságok illetősége huzamosabb időre, azaz a behivatásig, szabadságolt, valamint tetteges szolgálaton kívül álló tartalékos katonák felett kezdődik, ha a szabadságolás közvetlenül az avató helyről eszközöltetik, a szabadságolt tartalmazó okmány kiszolgáltatásával, minden más esetben azonban a kincstári ellátás megszüntetésének időpontjával; — végződik pedig a behívást tartalmazó rendelet kézbeszolgáltatásának, vagy, ha a katoná akármí más oknál fogva ismét kincstári ellátásba lép, a katonasághoz beállítás időpontjával.

2. Ha huzamosabb időre szabadságot vagy tartalékos katonát, azon időben, a melyben a polgári bíróság illetősége alatt állt, nem csak a polgári büntető-törvény szerint fenytendő cselekvénnyel, hanem katonai bünténnyel vagy kihágással is vádoltatnék: a vizsgálat és ítélőhozás mindezen fenytendő cselekvényekre nézve a katonai bíróságot illeti, mely azonban az előbb említett fenytendő cselekvényekre nézve a polgári büntető-törvény határozatait köteles alkalmazni.

3. Ha szabadságot vagy tartalékos katonát által elkövetett oly fenytendő cselekvény, melyre nézve a polgári bíróság lett volna illetékes, a tettesnek már megtörtént behatárolása, illetőleg a katonasághoz lett beállítását követően napfényre, a vizsgálat szintén a katonai bíróság által eszközölendő, mely azonban ez esetben szintén a polgári büntető-törvény határozatait köteles itélni.

Ha ellenben az illetékes polgári bíróság a fenytendő időpont előtt a vizsgálatot már megindította, vagy vádlott ellenében idézés, elfogatási parancs, nyomozó-levél vagy üldözés által vagy akármi más módon ténylegesen eljár, a további eljárás, valamint a fenyték kiszabása is, a polgári bíróságot illeti.

4. A polgári bíróságok minden egyes szabadságos vagy tartalékos katonára ellen megindított vizsgálatról, vagy jogérvényre emelt fenytő írt tartalmáról, továbbá elíteltés esetében a letartóztatás helyéről, azon hadfőparancsnokságot értesíteni tartoznak, melynek kerületében a vizsgálat alatt álló lakik, és a katonai hatósággal, a vizsgálat befejezése után, a vizsgálati iratokkal, ha azok kiváratlanának, betekintés végett közölni kötelesek.

5. A polgári bíróságok által kimondott és végrehajtott letartóztatás ideje csak azon esetben fog a törvény által meghatározott hadszolgálati időbe beszámíthatni, ha annak tartama 6 hónapot meg nem halad.

6. Polgári bíróság alatt álló katonára ellen fogtatott személyfogatás (adósági börtön) az illető behatárolásával megszűnik.

7. A huzamosabb időre szabadságot vagy tartalékos katonára hatósági kezelés alatt levő vagyoniak az illető részére leendő kiszolgáltatására addig, míg a polgári bíróság illetősége alatt áll, a katonai hatóság engedélye vagy beleegyezése nem szükséges.

8. Vizsgálatok, melyek ezen ideiglenes s azonnal hatályba lépő szabálrendelet kibeosztása időjén katonai bíróságoknál már folyamatban vannak, az eddig érvényben állott határozatok szerint intézendők el és fejeződnek be.

(Folyt. következik.)

B-Hunyad, 1873. 10. aug.

Hogy a cholera betegség közelebbi értekezlet alkalmával szükségesnek látta, az itteni kórháznak egy a jelenleginél tágasabb és szélesebb helyiséget kerestetni, illetőleg azt elköltöztetni, e

helyes eljárás ellen semmi szavunk; de igenis van egy oly intézkedés ellen, mely ezen járványbanszenvedőket kik még haláluk előtt már büszködtet és ragályossá teszik a légkört, egy ily szűk keretű kis városokkában az egészségesebb közö beplántálni nem iródnak, s nem helyeseltjük azon intézkedést, hogy e czélból B.-Hunyad városának egyik legártalmas, illetőleg az országos utat képező utcája, ebben pedig egy oly ház s helyiség jelöltetett ki, mely tisztelettel alandias és vizsgálatjára, vizzel folytonosan telelevő fapadlások pinceszéjére; s az egész telket körül övedző büszködt, és moosáros sánczaira, a nélkül is, csaknem a legégségtelenebb helyiség az egész városban, el annyira, hogy a vasut építkezések idejében midőn ezen ház, mondhatni csak a kényelmesség szempontjából szintén kórháznak használtatott, az ide beszállított betegeknek legnagyobb része elhalálozott, s maunk voltunk szem tanui, hogy voltak esetek, midőn egyetlenegy falárába három nyílen hulla is bezárattatott.

Nem tudjuk, az illetők közül kinek fejében fogantott ezen egészségtelen gondolat főleg akkor, midőn kün a város felső végében, üres vendég fogadóban, mind a betegek, mind az egészségesebbekre nézve ennél minden tekintetben sokkal czélszerűbb helyiség állott és áll jelenleg is az illetőknek rendelkezésük alatt.

S hogy ezen eljárásért, sem a betegek, sem ezen kórháznak közvetlen és távolabbi szomszédjai annál kevesebé pedig, az ezen alól szállásolók egyik ügyvédi iroda, bírósági hivatalnok, és a m. királyi oszondórság, kiknek folytonosan és naponta legalább négyszer, kámporos keskenőkkel bűdözött órral kell ezen kórház ablakait a közvetlen az utcára nyíló ajtója előtt fel és le eljárni; s kiknek élet és egészség biztonságok szintugy s törvények védelme alatt áll, mint a betegek celszerű ápolása; s kikért az eljáró közegek éppen oly felelősek, mint amazok: bizonyosan nem fognak köszönetet szavazni!

És mi nem hisszük, s merjük állítani, hogy senki, kinek agyába és kebelebe a józan okosság parhuzamba áll a tisztá lelkiismerettel, elhínné avagy hihetné azt, hogy ezis oly intézkedés, mely által éppen maga az egészség veszélyeztetik, sem a józan főfogással, sem az emberiség érdekeivel, annál kevesebé az egészségügyi rendszabályokkal szemben megállhatna!

Nem tudjuk beleegyeztek-e ezen eljárásban városunk előjárói vagy nem? azért a maga helyén és időjén nem is fogjuk elmulasztani a szükséges interpellációt.

Kérjük tehát, még pedig cum solemnii protestatione az illetőket, mind a betegek, mind a még eddig elő egészségesebbek érdekében: ne hozzak be közeinkbe a cholerasokat s ha már behozták, vigyük ki, a szabadba és elszigetelten álló fogadóba.

id. Gracza György, h. ügyvéd maga és érdektársai.

temeket, anélkül, hogy biztosak lettek volna a felől, hogy bármi azokkal főlérőt fognak előállítani. 1789 óta mi gyakran úgy járunk el, mint egy oly tulajdonos, ki, hogy ne kelljen fáradnia házában kijavításával, azt földig lerontja vagy azt felgyújtja, s régi és szilárd alapokon egy papír-lemez-épületet állított fel. Szomszédaink, noha türelmetlenül várják a reformokat, eszélyesebbek. Ők tehát a régi emlékszerű épület mellett egy másik szilárd épületet állítottak fel. Ez nem tehetett kárt a régi épületnek, mivel mindkettő saját országuk intézményei s erkölcsi két elválaszthatlan feltételének felelt meg.

Lássuk, miként virágoztak a régi egyetemek, saját reformjaik haladásai által oltalmaztatva, hagyományaik által támogatva; most mindjárt ítéletet fogunk hozni azon új intézetek általásairól, melyek minden örökségi kötelegtől mentek, szabad lendületet adnak a tényleges tanulmányoknak, s idősb testvéreik működését kiegészítik, a helyett, hogy azt megakasztanák.

A londoni egyetem nem hasonlít Angol- vagy Franciaországnak semmi más egyeteméhez sem. Annak nincsenek se tanszékei, se tanárai, következésképpen nem ad oktatást.

Midőn Oxfordból vagy Cambridgéből visszajövünk Londonba, keresni az egyetemet — ugymond Demogeot jelentése — sajátos meglepetést érzünk. Nem találunk többé sem főiskolákat, se tanulókat, se tanárokat; csak némi fáradsággal jelölthetünk meg magunknak egy illendő külsejű szállót, Burlington Housét, melyet az egyetem a tudományok királyi társulatával oszt meg. Az egyetemi részben vannak néhány tágas terem. Egy a registrar vagy főtitkár által igazgatott iroda, néhány vizsgálati terem, néhány sorjegyzékkel telt szoba, s néhány oly ferfiak, kik hírukkal megtöltik Angliát s a tudós világot. A londoni egyetem csupán egy eszme, egy elvont fogalom, mondják annak ellenfelei. Mi elfogadjuk anaak számára ezen értelmezést, mely nekünk tiszteletreméltónak látszik. A londoni egyetem egy eszme, de egyszerű s egyszerűs mind hatalmas eszme.

De ugyan midőn alapra van az fektetve? Ezt mondandjuk nekünk. Az egyszerűen egy vizsgáló és fokozatokat s jutalmakat adó testület. Az a régi egyetemektől abban különbözik, hogy sem a tanulók ott-tartózkodását, sem közös vagy zárdai éle-

Külföldi hírek.

Páris, aug. 10. A köztársaság elnöke ma Tarbesbe utazik, hogy jelen legyen a tűzértségi gyakorlatokon, honnan szeredán tér vissza. A legitimista lapok nagy meglepéssel reprodukálják a „Journal de Paris“ czikkét, egyszersmind kinyilatkoztatják, hogy az Orleans hercegek Chambord gróf előtt minden trónkövetelésről lemondanak.

Madrid, aug. 10. A valenciai forradalmi junta és a fölkelő katonák a kormányi csapatok bevonulása után Carthagénába menekültek. Granada átadásra megvalósul. — Salceda hadosztálya Chinillánál megverte a Galvey és Contreras által parancsnokolt fölkelő-bandát, azt ágyuinak elvételével szétverte és 400 foglyot ejtett. Contreras és Galvey elmenekültek. A cortes minoritása azt határozta, hogy az alkotmány nem veszi tárgyalásba, ha kormány nem ad általános amnesztiát. A poroszok megtagadták a tengerésziszteknek a fregat kiadását.

Konstantinápoly, aug. 9. Az egyiptomi alkirály ma bucsuzott el a sultántól és holnap este fog elutazni. A persá sahot meghívják, hogy látogassa meg Egyiptomot; azonban azt hiszik, hogy nem fogadja el a meghívást.

Szt Pétervár, aug. 10. Chiva bevétele után a helyőrség az orosz pusztaságokon alább szállította és a tseklári erődtényer lenobálásával az Alrek-vonalon levő állomás megszünttetett.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, aug. 13.

— **Hátralékban levő t. előzetőinket kérjük, méltóztatassanak az illető összegeket hozzánk mihamarabb beküldeni.**

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— **A Nagy Szamosba** olyan három gátot építenek, melyek jövőre a Rózsáigetet teljesen meg védik az árvíz ellen: a gátak régi medrébe fojzák a folyót szorítani, a három gát közül kettő már csaknem egészen kész.

— **Orbán József** mint nemrég említettük csakugyan kiküszöböli a kávéházakból a költséges és mégis sok kellemetlenséggel járó gázvilágítást. Nevezett tulajdonos e tekintetben leginkább vendégei kívánalmak akart megfelelni. Ezentul egy a kávéház, mint a kiosk petroleummal leendő világítva. A lámpákat már rakják fel régi helyeikre.

— **T. Pap Mózes** urat a helybeli unitárius egyház főjegyzőjét szomorú csapás érte szeretett neje nek Székely Ilkának a hirtelen elvesztésében, kit az urgó járvány ragadott ki szerettei köréből. Béke poraira!

— **Dr. Czifra Ferencz** egytemünk hírneves orvosánára szinten gyászolja neje nek váratlan elhunytát. Nyugodalmat az elhunytak! Vigaszt az érdemes tanárnak.

tot nem kíván meg, s hogy az minden jelöltet befogad, bármint egyházhöz, vagy felekezethez tartozzanak is azok. Ez „oly tudományi és irodalmi tszék“, mely mindenkinek felajánlja vizsgálatát; mely bizonyító iratok alapján s gyakran helyváltoztatás nélkül itéli meg a tartományok és gyarmatok jelöltjeit. E 1837. decz. 5-ről kelt királyi szabadalom levél abból egy törvényes tesztületet alakított. A korona annak számára egy cancellárt nevezett ki, kinek szerepe protektori szerep. Egy alcancellár s 36 redkivüli tanár képezik a senatus, mely a tudori fokozatokat adományozza s az egyetemet igazgatja. A tudorok, a szépművészeti mesterek, a baccalaureusok képeznek egy másik gyűlést (convocation), mely a senatus által évenként legalább egyszer ülésezésre hivatik fel, s melynek jogában áll 3 jelöltet ajánlani mindegyik megüresült rendkivüli tanári helyre. Ezenkívül az azon fontos kiváltsággal bir, hogy egy követet nevezhet ki az alsóházba. A vizsgálok nem választathatnak a senatus tagjai közül. Azok évenként választatnak és senki sem gyakorolhatja ezen működést 4-szer-nél többször egymásután. A vizsgálok majdnem egészen írásban történnek. A vizsgáló a jelölthöz némely kérdéseket intézhet, de soha sem adja próbának a szóbeli vizsgálat jellemét.

Szigorubb lévén, mint az oxfordi és cambridgei egyetemek, a londoni egyetem egy bejegyzési vizsgálatot kíván, azaz csupán oly folyamodókat vesz fel, kik másodrendű tanulmányaikban már komoly és valódi ismereteknek bizonyítványát adák. E köv. tudományok azokban a legnagyobb szerepet játszanak, t. i. a számtan, algebra, a mennyiség-tan, az erőműtan, a hydrostatika, az optika és acustica, a vegytan s a természettan, az irodalmakból a görög és latin irdalom, Anglia történelme, a francia vagy német nyelv, a jelölt választása szerint.

Megjegyzendő, hogy a nagy nyilvános iskolák: Eton, Harrow, Rugby, — ugymond Montucci — csak csekély jutalékot szolgáltatnak a jelöltek válaszában.

A legnagyobb rész a részvényesek iskoláiból (proprietary schools) a mások az egyetem főiskolájából, vagy a királyi főiskolájából kerülnek ki. Tüstent szólanak fogunk ezen két utóbbi intézetről. Az első fölvevett jelölt 750, a második 500, a 3-ik 375 franknyi ösztöndíjjal adományoztatik; a ne-

— **Beküldetett** hozzánk: A cholera óvszere és gyógyítása. Egy szakembertől. A bécsi Medizinische Wochenschrift után. Demjén László bizománya Kolozsvárt. Ára 30 kr.

— **Garibaldi** legközelebb megfogja látogatni Bécsot, hogy a nemzetközi kiállítás meg-szemléhesse. Bécsben levő barátai nagy előké-születeket tesznek fogadtatására.

— **Baleset az alföldi vaspályán.** A „Szegei H.“ írja, hogy csütörtökön reggel 9 óra-
kor az alföld-vasuti indóháztól mintegy negyven megrakott teherkocsit vitt egy mozdony át az alföld-vaspályára; a vonat ez utóbbi pályára fele közeledve, a mozdonyvezető észrevette, hogy a váltó nincs az átmenésre igazítva; azonnal iparkodott a vonatot visszatarítani, de már késő volt: a gép kizökent s négy kocsi összetört. A vonaton volt hivatalos személynél egy pár szerencsésen leugrott, kettő kidobott, de csak a gépfűtő szenvedett tetemesbb sérülést, kit a kórházba szállítottak. A baleset okozója ellen a vizsgálat megindítatott.

— **Merénylet.** A szegei lap szerint, Debreczeni Ignác törvényszeki és Firigyházy volt újszegei szolgabíró, jelenleg t.-kanizsai aljárás-híró, állítólag valami vagyon fölötti osztozkodási ügyben értekezletre jöttek össze; az értekezés azonban, mint beszélők, Firigyházy modora miatt, heves szóáltással fajult ugyannyira, hogy a dühbe jött Debreczeni revolvert ragadott, Firigyházyra több lövést tett s azután gyorsan eltávozott. Firigyházy fején és egyébütt több sebet kapott, állítólag azonban egy sem életveszélyes. A tettest azonnal üldözöbe vette a rendőrség, de arra nem volt szükség, mert az már utban volt a törvényszék felé, hogy magát följelentse, Midőn Huszka Ödön aljárásbíróval találkozott az utcán, mivel visszatért lakására, hol neki a nála utat iratokat átadva, vele együtt ment fogsága helyére.

— **Az orosz hajózás első kísérlete** az Amu Darján már megtörtént. Konstantinovic Miklós orosz nagyhajóvezető, ki a chivai hadjáratban részt vett, közvetlenül Chiva város alatt vízi utra kelvén az Amu-Darján, az Aral tón és Syr-Darja folyamon át, Kunradig egy nagy csónakon (Kajuk) azontul pedig az aral tavi hajóraj egyik gőzösön 10 napi utazás után Kozalinszkbe érkezett. A gőzös, mely ötöt Kozalinszkbe szállította, az Amu-Darjára tért vissza. Ezen eseményből, mely minden nehézség és akadály nélkül ment végbe, a „Mosk. Viedom.“ levelezője azt következteti, hogy a chivai chásáng és Oroszország közötti közvetlen gőzhajózási közlekedés tetteleg megnyílt, s hogy általában az Amu-Darja a mostanáig már beszerzett adatok alapján a hajózásra is alkalmas, s jövőben igen fontos vízi közlekedési ut lehet.

— **Mont Blanc** megmászására, közelebb huszanöt tagból álló magyartársaság indult, s nők fardhatatlanabbak voltak mint a férfiak.

gyedik 250 frknyi, az ötödik és 6-ik 125 frknyi díjat kap.

A londoni egyetemen kiállott különböző vizsgálatok programjai, t. i. a baccalaureatus, mely négy vizsgálatra oszlik fel, mesteri fokozat, tudorság, baccalaureatus a tudományokból, tudorság a tudományokból, melyek szintén hosszas és nehéz vizsgálatokra oszlanak fel. Ezen programok nem egyebek, mint az immatriculatio programjának kifejtése s kibővítése.

Ezenkívül azok magokban foglalják az irodalmat illetőleg a történelmi könyvek, vagy az ó-testamentom héber és görög szövegeit, s a szentírás magyarázatait; a tudományokat illetőleg az összehasonlító boncztant, az állati physiologia, a földtant, végre a logikát s a bölcsészetet. A jogi és orvosi tudori fokozatok szintén külön vizsgálatok tárgyai. A vizsgálatok rendkivüli szigorúak. „1867-ben — hozzászeli a jelentés — 4 jelölt jelentkezett a tudományokból tudorságra s hármán visszavetettek. A következő évben csak egyetlen jelentkezett s az szintén megbukott.“

Carpenter tudor, a londoni egyetem főtitkára, ekkép igazolja a modern egyetemi oktatásban a tudományoknak engedett nagy szerepet. Szerinte az nem csak egy megszerzett tudomány eredménye, hanem a szellem gyakorlásának egy nem kevésbé hasznos módja, mint az irodalmi nevelés. „Nekem úgy látszik, mond ő, hogy a phisikai tudományok haszná abban áll, hogy az értelmi tehetségeknek egy tisztán irodalmi, tisztán mennyiségiani, sőt még ezen két tanulmány egyesítése által képezett oktatás is.

A külső tünemények észlelése, az okoskodásnak ily tünemények gyakorlása oly megszokások, melyeket a mi kizárólag classikus és mennyiségiani iskoláink igen heytelenül nem fejtenek ki.“

A mennyiségian erélyesen gyakorolja az értelmet egy igen korlátozott téren; az oly axiómából indul ki, melyeknek semmi közük sincs a külső tüneményekkel, hanem a melyeket a szellem önmagának talál fel. Ezenben a tudományos oktatásban a szellem saját tanulmányának tárgyát a külvilágban találja fel. — Bacon ezt mondta: „Az ember a természet szolgája és tolmácsa.“

(Vég. köv.)

TÁRCKA.

A londoni egyetem.

Lapunk múlt évi folyamában ismertettük az oxfordi és cambridgei egyetemeket a „Journal des Débats“ közleményei után. Érdekesnek tartjuk ugyane lapból a londoni egyetem, az universitás collegiuma s a királyi collegium ismertetését is bemutatni olvasóinknak.

Az oxfordi és cambridgei egyetemek szellemre és érdekre nézve szorosan össze lévén kötve az anglikán egyházzal, s az aristokratikus és gazdag osztályok által lévén kormányoztatva s megnevelve, nem voltak többé elegendők arra nézve, hogy teljes kielégítés adassék a szabad Angolország modern geniusának. Noha azok is szintugy mint a brit közigazgatás összes kerekéi, állandó, noha lassu tökéletesbülésnek vannak alávetve, a régi egyetemek nem nyomák rá saját oktatásukra a szakszerű iskolák mozgalmát s kifejldését. A hittan, a történelem, a bölcsészeti, a régi és újabb irodalmak, a tisztá mennyiségian, egy a leggazdagabb könyvtárak s a legszebb muzeumok központján adott nevelés, a vallás gyakorlati, a hagyományok a legjobb példák által sugallott tisztelete, a szabályszerű s némileg zárdaszerű életmódban feltehető üres idő, kényelem, sőt még gyönyörök is, — az értelmi aristocratának mindezen föltételei fenntartják a tanulmányok színvonalát a legönzetlenebb szemponton. Azonban a nevelés sokba kerül Oxfordban; nem annyira az egyetemnek, a főiskoláknak, a tudoroknak fizetett jutalmazások, mint az ott megszokott fényes életmód által. Továbbá a régi egyetemek oktatása aképp van szervezve, hogy az a tanulók mindegyikének (természetesen azoknak, kik dolgoznak) megadja általában a tudományt s a tanulmány szeretetét, de csak kevés különös képességet ad a tudomány vagy tanulmány valamely egyes nemére. Az angoloknak lényegesen tényleges és gyakorlati modern szellemlele ennél valami jobbat, vagy ha úgy akarjuk, többet kívánt.

A közéletben s a parlament figyelembe vévük ezen helyzetet. Hasonló körülmények közt más országokban, pl. minálunk, hol a radical reformokat szeretik, talán eltörölték volna a régi egye-

Tizenegy ezer arany értéket loptak el Bukarestben Nicolescu bojárától, a Wertheim cassából vették ki s az államkötvényeket Brassóban adták el, ez vezetett a tolvajok nyomára. A brassói rendőrség táviratilag jelezte a fogarasi csendőrségnek, hogy Skarlat Jonescu és Petresku gyáros egyének N.-Szebenfelé elutaztak. A csendőrség nyomozni kezdé őket s Fogarasban a „Páris” szállodában fel is fedezte. Valósággal Kriszán Samoila és Popa Samoila a nevük s ifjúságokban vándoroltak volt ki Romániába. Krisánnál találtak 227 egész, és 198 fél Napoleondort, több ékszert, Popánál pedig 90 török lírát, 96 egész és 38 fél Napoleondort 1230 frtot bankjegyekben több karperecset és egy mellűt és fulónfüggőt 1000 ft értékben, egy arany remontoir órát lánccostól stb. A zsendárokat megakarták vesztegetni, de ezek a tolvajokhoz érkezett két asszonnal együtt őket Brassóba visszakísérték s közben tudták meg, hogy Fogaras felé mentőkben a tolvajok 2 ezrest akartak felváltani; ezt nem találták meg náluk.

Embertelen apa. Az „Abauj Kassa” Közlönyben olvassuk: Fekete Mihály vasuti csomagoló négy gyermekét. Kiknek legidőse 9 éves, legkisebbje 4 éves, f. hó 3 s 4-dike közti éjen a Hernádba hánytta. Kettő megmenekült, a más kettőnek hulláját 5-én találták meg az alsó malomnál. Az egyik életben maradt leánya beszéli, hogy kétszer sikerült a partra kapaszkodnia s a borzasztó szüle mindkétzer visszadobta; a gyermek harmadszor is kímásztott és szerencsére, az apa nem vette észre menekését. A tettes fogva van s tagad mindent, bár a gyermekek őszinte vallomásuk mellett más terhelő bizonyítékok is vannak, előlelete pedig rendkívül compromittáló.

692—1873 tan. eln. sz.—Kimitatása a Kolozsvár sz. kir. városban uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve 1873 évi augusztus 12. este 12 óráig.

Helység neve Kolozsvár sz. kir. város	Lakosság száma	A betegség kültetésnapja	Ezekből		Jegyzés.
			meg- gyógy- ult	meg- halt	
Julius 1. 1873.	26,382	18/6	14	147	950 346 457
Felek község	1	1/1	4	4	51 35 12
Összesen	27,383	19/6	18	151	1,001 381 469

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje
1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között,
mivel a nappali vonat beszüntetett, Biasini gyors-
utazása 1873. mart. 27-től elkezdve Kolozsvárról
Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly
formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden
nap indulva d. u. 4 1/2 órakor Nagy-Enyedre érke-
zik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 órakor
indulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen
meneten kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d.
u. 4 órakor is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről
éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csak hogy
ezen menetknél Felvinczről N.-Enyedig és N.-
Enyedről Felvinczig a vasutal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyász-
szal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és
közbülső Coupeba 5 frt, hátulsó Coupeba 4 ft 50 kr.
tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza
első vagy közbülső coupéba 3 frt — hátulsó cou-
péba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr. — Felvinczről
N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsuly 1 kr. fon-
tonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Fe-
re n c z szállodájában.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Auguszt. 1-ről. 1873 5% metaliques 67.60.
nemzeti kölcsön 73.—. 1860-diki államköl-
csön 101.—. Bankrészvények 968. Hitelrészvé-
nyek 220.50 London 111.—. Ezüst 108.—.
Cs. kir. arany —. —. 20 frankos arany 888.—.
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 77.
—. Temesi 75.50. Erdélyi 74.75. Horv. Szlavon.
76.—

Nyiltér.

[35—60]

Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)

ugyszinte
hugycsőszűköléseket, magömléseket
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett
Dr. Handler Mór
orvos- és sebészudor, szülész és szemész.
Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig
és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13.
szám l-ső emelet 14. sz.
Díjjal ellátott levelekre azon-
nal válasz adatik.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Sz 234. 1873.

(900)

(3—3)

Arverezési hirdetemény.

A kolozsmonostori r. c. alapítv. uradalmi gondnokság részéről ezennel közhírő
tétetik, hogy az alapítv. uradalom tulajdonát képező kolozsmonostori uradalmi új műma-
lompévezeteivel, s szükségelt mindennemű eszközeivel, 2 szoba, konyha s kamarából álló,
malommesteri lakházzal és telekkel, a taligás kocsi 1 szobája és konyhájával, szekér-
szinnel és lóistálóval együtt, folyó évi szeptember 1-ső napjától számítva 3 egymás-
után következő évre, az az 1876-dik év augusztus 31-ig, az alapítv. uradalmi iro-
dában Kolozsmonostoron folyó évi **augusztus 27-én reggeli 10 órakor** tartan-
dó nyilvános árverezésen, a volt papiros malommal szemben levő egyszerű lisztet őrölő
2 kerekű malommal együtt, vagy ettől elkülönítve, mely utóbbinak haszonbérleti ide-
je folyó év november 1-én veszi kezdetét, a többet ígérőnek bérbe fognak
adatni.

Az árverési feltételek a kilüztött határnap előtt is az uradalmi gononkság iro-
dájában megtekinthetők.

- 1) A műmalom és hozzá tartozandóira nézve a felkiáltási ár 4000 frt.
- 2) A volt papiros malommal szemben levő kis malom pedig az árverezés előtt
pár nappal, vagy az árverezéskor megtudható.

Az árverezni szándékozók felkérletnek, hogy magukat 10% bánatpénzzel el-
látni sziveskedjenek.

A r. c. alap. uradalmi Gondnokságtól.

Kolozsmonostoron, 1873. aug. 1-én.

(885)

8—*

„Victoria” biztosító társaság Kolozsvártt

elfogad **életbiztosítási** ajánlatokat minden módozatokban.

Dijai a lehető legolcsóbbak és biztosítottjait az életbiztosítási osztály össze-
nyereményének ötven száztőlában az az annak felében részesíti, díjfelvételi össze-
geik arányában. Ezen nyeremény-részteltetés folytán, az 1871-ben biztosítottak, már
1872-i díjait kilencz száztőlától visszakapták, és bizton remélhető, hogy ezen nye-
reményrész évről, évre emelkedik.

Kiválóan figyelemre méltók a **biztosított eredményyel megnyitott tulélé**
si csoportok, melyekbe beállítás által mindenki, már életében szép összegeket bizto-
sithat maga vagy gyermekei részére.

A most országí szerte terjedő cholera járvány különös indokul szolgál
szülőknék, férjeknek, stb. hátramaradandókról előre gondoskodni.

Bővebb tájékozással, utasítással stb. szolgálnak a társasági felügyelők és ügy-
nők.

A Victoria biztosító társaság igazgatósága Kolozsvártt.

901

Sz. 2203—1873.

2—3

Hirdetemény.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi osztálya ezennel közhirrő teszi, mi-
szerint a néhai Schütz József hagyatékához tartozó következő ingatlanok, ugymint
belső tordautszában levő 4 számú kőház és udvar 12300 frt. — a szálló ut-
szában levő 6 számú kőház 797 frt, — a 8 számú kőház 577 frt, — az 5 számú
faház 182 frt becsértékben, a Nádas melléken levő szántó földek közül a 4912.
helyr. számú 453 frt — a 4913 hr. sz. 1142 frt. — a 4916 hr. sz. 258, frt. a 4917
hr. sz. 1212. frt. a 8648 1/2 hr. sz. 420 frt. a 8649 1/2 hr. sz. 420 frt. a téglá
melléki rét 8719 hr. sz. 2752 frt. a 10734, 10735 10736 1/2 10736 1/2 hr. sz. há-
zsongárd feletti szánok közötti szántók, kaszálók, és kőház ugynevezett tanya
6485 frt., a házsongárdi szálló hegyben levő kaszáló 10772 hr. sz. 1424 frt. a haszon-
gárdi m. ház és kaszáló (gyümölcsös és veteményes kert) 10844, 10845, hr. sz. 6000
frt., szántó 10,854 hr. sz. 324 frt., kaszáló 10,864, 10,865 hr. sz. 540 frt., a
hidelvi nagyutczai 96. számú ház 3940, 3941 hr. sz. 1280 frt, és fogoly-utczai 3.
számú ház 122 hr. sz. 1250 frt becsértékben folyó **1873. évi szeptember 15, 16 és**
17-ik napjain, mindenkor **reggeli 9 órától** kezdve ezen telekkönyvi hatóság 13.
számú irodájában a fenn kijelölt sorban, vagy a mint melyekre vevők jelentkeznek,
el fognak adatni, de csakis becsáron felül. A birtokok egyenkint fognak árverés alá
bocsátatni és kikiáltatni a fennebbi becsértékben, melynek 10% -ka készpénzben
a venni szándékozók által az árverező biztos kezébe előre leteendő.

Az árverési feltételek többi pontjai a kiküldött biztossal törvényszéki bíró Bauer
János urnál bárikor megtekinthetők.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 1873-ik év augusztus
9-én tartott üléséből.

Jónás Sándor
h. jegyző.

Bíró Pál
elnök.

Elmélkedő orvosok,

alopathák és homöopathák, az általa meggyógyultak naponta szaporodó bíráta sze-
rint, a **lélegző** (torok és mell) és **emésztő** szervek (gyomor, máj, végbél, arany-
ér) valamint az **idegrendszer** (hypochondria, aszkor) betegségeiben, általános
és különös **gyengeségi állapotban** (magkiömlés, tehetetlenség) a **Humboldt**
Sándor indítványára behozott

dr Sampson-féle **Coca-készítmények** (német gyógytári árszabály szerint üveg
és doboz számra 1 tallér) oly fényes eredményeket eszközöltek, hogy minden ha-
sonló betegségben szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatók. Különös ismertetésül
dr. Sampson tanár „**Szerencsen gyógyszerháza**” Mainzban, valamint
bizományos gyógyszerháza is (Főraktár Ausztriára nézve **Haubner Edénél** Bécs-
ben, Magyarországra nézve **Török Jozsefnél** Pesten, **Pecher J. E.**-nél Te-
mesvárt, **Fürst Józsefnél** Prágában) tudományos értekezletet felőle ingyen és
bérmentesen küld. 806 27—30

A brit és külöld. Bibliáriumok telára
Reichard és társa
könyvtérkedésében, Kolozsvárttóvár 213 szám, Bécs-
ben Erzsébetutca Nr. 6, Prágában Brenegeasse 46,
Triestben Via ponte rosso 3, Lembergben Wall-
gasse 288, továbbá
Raktára van a Bibliáriumoknak Pesten
Millard Edv. Henrinél Deakplacz 3.
853
A b i b l i a, 5—*
vagy az ó és új testamentum szentírása német, magyar, cseh,
lengyel, olasz, román, törz, zsidó, görög, angol, francia, hor-
vát, török, kínai, és más nyelveken a legújrom szerinti, mely
ingyen adatik.
Epen most jelent meg: a Luther-féle új testa-
mentum átvizsgált kiadására 18 kr.
Megrendelések 5 ft. o. é. díj nélkül és bér-
mentve teljesíttetnek.

Tauffer János czukrászatában
Kolozsvártt
felvétetik, egy jól nevelt 13—14 éves fiatal, tanoncznak, a ki az írás, olvasás
és számolásban is némi jártassággal bír. Bővebben értekezni lehet fent írt czukrásza-
tában.
(897)

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulai-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólirt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes bétükkel ellátott nyomdája azon kellemes-helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos ívek, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászírek, baromütlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legintézményesebb árak, gyors és pontos szolgáltatással mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA 1 frt.

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak, a legszükségesebb mintázatokból kész raktárt tart, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövidebb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosítottik.

128—*

Gámán János örökösei könyvnyomdája.